

*«Θεμέλιο της ψυχιατρικής
ο συναισθηματικός δεσμός θεραπευτή-θεραπευόμενου»¹*

ΜΝΗΜΗ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΣΑΚΕΛΛΑΡΟΠΟΥΛΟΥ

Ο Τάκης Σακελλαρόπουλος γεννήθηκε στην Αθήνα το 1926 και πέθανε στις 5 Νοεμβρίου 2018, νέος και ακμαίος στην ψυχή και το πνεύμα και αφήνοντας πίσω του ένα τεράστιο έργο στους τομείς της ψυχιατρικής εκπαίδευσης και της κοινωνικής προσφοράς.

Απόφοιτος της Ιατρικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών, μετεκπαιδεύτηκε στο Παρίσι όπου εργάστηκε σε Ψυχιατρικά και Παιδοψυχιατρικά Τμήματα και εκπόνησε την διδακτορική του διατριβή με θέμα τις «Σχέσεις μητέρας και παιδιού κατά τον πρώτο χρόνο της ζωής».

Πριν να φύγει για το Παρίσι, νεαρός ειδικευόμενος στην Νευρολογία/Ψυχιατρική, ο Τάκης Σακελλαρόπουλος συζητούσε με τον καθηγητή του - Δημήτρη Κουρέτα - τις περιπέτειες της πρώτης ομάδας ψυχαναλυτών που επιχείρησαν να εγκαταστήσουν την ψυχανάλυση στην Ελλάδα (Α. Εμπειρικό, Γ. Ζαβιτζιάνο, Δ. Κουρέτα και Μαρία Βοναπάρτη) αλλά απέτυχαν. Ο Σακελλαρόπουλος θα γράψει αργότερα ένα κείμενο² για τα πρώτα αυτά μεταπολεμικά χρόνια, στο οποίο καταθέτει και το δικό του όραμα: Νευρολογία, Ψυχιατρική, Ψυχολογία για την κοινωνία, με το ψυχαναλυτικό πρίσμα, για τους ασθενείς, όχι για την ασθένεια.

Παρόλο που ο 'δάσκαλός' του Δ. Κουρέτας δεν τον ενεθάρρυνε να γίνει ψυχαναλυτής γιατί προέβλεπε τις αντιστάσεις και τις συγκρούσεις από το ιατρικό κατεστημένο, εκείνος προχώρησε, έγινε ψυχαναλυτής και πάλεψε για τις μεταρρυθμίσεις στο χώρο της ψυχικής υγείας.

---

¹ Π. Φίτσιου (Επ.) *Θεμέλιο της Ψυχιατρικής ο συναισθηματικός δεσμός θεραπευτή-θεραπευόμενου*. Εκδ. Παπαζήση, Αθήνα, 2010 .

² Π. Σακελλαρόπουλος: «Δημήτριος Κουρέτας, ο δάσκαλος και ο μεταρρυθμιστής. Μια προσωπική εμπειρία».

Ιδρυτικό μέλος της Ελληνικής Εταιρείας Ψυχαναλυτικής Ψυχοθεραπείας (1977) και ιδρυτής του Ινστιτούτου Κοινωνικής Ψυχιατρικής (1978) εργάστηκε ακατάπαυστα ως το τέλος της ζωής του για την από-ασυλοποίηση, την ψυχιατρική μεταρρύθμιση και την κοινωνική αποκατάσταση. Το 1983 συμμετείχε ως ιδρυτικό μέλος (με τους Άννα Ποταμιάνου, Πέτρο Χαρτοκόλλη, Σταυρούλα Μπεράτη, Αθηνά Αλεξανδρή) στην δημιουργία της Ελληνικής Ψυχαναλυτικής Εταιρείας. Το 1985 εκλέχτηκε Καθηγητής Ψυχιατρικής στο Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο.

Το έργο του Σακελλαρόπουλου και των συνεργατών του περιλαμβάνει Κινητές Μονάδες ψυχικής υγείας, Μονάδες ψυχιατρικής περίθαλψης στο σπίτι του ασθενούς, προστατευμένα διαμερίσματα για ψυχιατρικούς ασθενείς, Οικοτροφεία, στην Αθήνα και στους Νομούς Φωκίδας, Φθιώτιδας, Έβρου και Ροδόπης. Από τις αρχές του 2000 και αρχικά με την υποστήριξη του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου λειτουργεί στην Αθήνα Κέντρο Ημέρας για την ψυχολογική στήριξη ασθενών με καρκίνο. Με το εκτεταμένο δίκτυο συνεργασίας του Ινστιτούτου Ψυχικής Υγείας Παιδιών και Ενηλίκων πρόσφερε στην Ελληνική κοινωνία υπηρεσίες όλων των βαθμίδων της υγείας: πρωτοβάθμιας, δευτεροβάθμιας και τριτοβάθμιας. Για πολλές δεκαετίες εκπαιδεύτηκαν στις δομές του Σακελλαρόπουλου εκατοντάδες ψυχίατροι, ψυχολόγοι και άλλοι επαγγελματίες ψυχικής υγείας και επωφελήθηκαν από την κλινική, διδακτική και διοικητική του δραστηριότητα.

Γνώρισα τον Τάκη Σακελλαρόπουλο το 1977 σε μια ομάδα εργασίας του Υπουργείου Υγείας που επεξεργάστηκε και κατέληξε να αναμορφώσει άρθρα παλαιότερου νόμου για την αναγκαστική νοσηλεία των ψυχικώς πασχόντων. Έκτοτε συνεργαστήκαμε σε πολλά επίπεδα, στις δομές του, σε συνέδρια με ποικίλα θέματα, όπως η παθολογία των παιδιών, η αρχαία μυθολογία, το τραύμα και πάντα υπό το ψυχαναλυτικό πρίσμα που, όπως έλεγε, *«... προϋποθέτει πίστη στην ύπαρξη και λειτουργία του ασυνείδητου και στη δυνατότητα επικοινωνίας του ασυνείδητου με εκείνο του θεραπευόμενου»*.

Ως μέλη της πρώτης ομάδας εκπαιδευομένων της Ε.Ψ.Ε., τον γνωρίσαμε ως δάσκαλο στα θεωρητικά σεμινάρια και ως επόπτη. Ήταν υπομονετικός, ευαίσθητος, ένας συνομιλητής με σεβασμό για την σκέψη και τη γνώμη μας. Στην Ελληνική Ψυχαναλυτική Εταιρεία συνέχισε τον διάλογο με τους εκπαιδευόμενους, πολλοί εκ των οποίων είχαν ήδη εκπαιδευτεί στις δομές του και είχαν διαμορφώσει μαζί του το αίτημα να γίνουν ψυχαναλυτές. Με τους συναδέλφους του συζητούσε τα θέματα που τον απασχολούσαν από πάντα, την επιρροή των αρχαίων ελληνικών μύθων στην διαμόρφωση του ασυνείδητου μας, την δύναμη του τραύματος και των απωλειών στην συγκρότηση του ψυχισμού μας.

Το 2009 ο Τάκης Σακελλαρόπουλος ανακηρύχθηκε Επίτιμο μέλος της Ελληνικής Ψυχαναλυτικής Εταιρείας. Τον αποχαιρετούμε κρατώντας μια τρυφερή θέση μέσα μας, όπως έκανε και εκείνος για μας.

Όλγα Μαράτου